

ПЕРСОНАЛІЇ

Л. О. Колодочка¹, В. В. Барабанова²



¹ Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України,
вул. Б. Хмельницького, 15, Київ, 01601 Україна
E-mail: leon@izan.kiev.ua
Національний науково-природничий музей НАН України,
вул. Б. Хмельницького, 15, Київ, 01601 Україна



Пам'яті Святослава Григоровича Погребняка (1961-2016)

Рідні, друзі, колеги з великим сумом та жалем сприйняли неочікувану для багатьох звістку про передчасну кончину Святослава Григоровича Погребняка, який пішов з життя 26 жовтня 2016 р. у віці 55 років.

Погребняк Святослав Григорович народився 16 липня 1961 р. в місті Києві у родині робітників. З дитинства був дуже допитливим, розумним, кмітливим хлопцем, любив вчитися. Найбільш за все його цікавила біологія. В 1978 р., після закінчення середньої школи, влаштувався лаборантом, згодом старшим лаборантом, в Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР. В 1979 р. поступив на вечірнє відділення біологічного факультету Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка. Але провчитися прийшлося недовго, тому що з першого курсу Слава був призваний до лав Радянської Армії.

У 1981 р., після закінчення строкової служби, Святослав продовжив навчання в університеті; у березні 1982 р. влаштувався до Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена АН УРСР стажером-дослідником, а згодом був зарахований на посаду старшого лаборанта відділу акарології. Декілька років поспіль брав участь у вивченні можливостей використання хижих кліщів для біологічного захисту рослин від шкідників у господарських тепличних хазяйствах тощо. Того часу він захопився комп'ютерними методами статистичної обробки експериментальних даних, швидко їх опанував та почав застосовувати для обчислювання даних з екології кліщів. Ця зацікавленість збереглася до самого кінця його. Нові знання допомагали Святославу Григоровичу суттєво розширити коло досліджу-

Л. О. Колодочка, В. В. Барабанова, 2017

ваних питань, брати участь не тільки в обробці результатів суто лабораторних досліджень. Його допомога була неоціненною при виконанні складних робіт, пов'язаних з розробкою прогнозів динаміки чисельності шкідливих членистоногих у промислових плодкових садах України.

В той же час він звернув увагу на майже не досліджену в Україні групу хижих тромбідіформних кліщів, почав розробляти її з жагою, як і подальше опанування й застосування у роботі нових методів комп'ютерної обробки даних. Досліджуючи цю групу кліщів, як об'єкт його самостійного наукового дослідження, Святослав Григорович отримав багато нових, раніше невідомих даних з еколого-фауністичних, таксономічних та морфологічних питань. У 1989 році Святослав Григорович був затверджений у статусі пошукувача ступеня кандидата біологічних наук. У березні 1994 року він посідає посаду молодшого наукового співробітника, а в червні 1998 року з успіхом захищає кандидатську дисертацію і отримує очікуваний диплом. Він пропрацював в Інституті зоології до грудня 2001 року, виконуючи важливі завдання по створенню електронних баз даних по деяким групам кліщів.

З початку 2004 року Святослав Григорович два роки працював за сумісництвом у Національному науково-природничому музеї НАН України, а у 2006 році отримав можливість працювати на постійній основі на посаді старшого наукового співробітника та виконувати роль куратора експозиції та колекцій безхребетних Відділу зоології. Він приймав активну участь в польових дослідженнях, і поповнював новими матеріалами колекції з фауни безхребетних та хребетних України. Він виконував обов'язки керівника комплексних автомобільних експедицій Зоологічного музею по Україні влітку 2005–2007 і 2010 рр. Також він працював з колегами над спільними науковими проектами, писав статті, проводив екскурсії. Святослав Григорович був справжньою «живою енциклопедією»: він міг розказати дуже багато цікавого про кожен з експонатів Музею, про кожну тварину, про її будову і спосіб життя.

С. Г. Погребняк є автором більш як 30 наукових публікацій. Він брав участь у написанні ювілейного путівника Зоологічного музею, каталогу двостулкових молюсків та підготовці до друку каталогу черевоногих молюсків. Святослав Григорович набув чималого досвіду з організації міжнародних та українських наукових конференцій, в яких також брав участь і як автор або співавтор доповідей; він виступав офіційним опонентом на захистах кандидатських дисертацій, консулював викладачів і студентів з підготовки курсових та дипломних робіт, виконував роботу секретаря та редактора видання «Збірник праць Зоологічного музею». Це був справжній сучасний вчений, — знаючий, глибокий, вдумливий.

Святослав Григорович був чудовим сім'янином. Ще під час навчання в Університеті він зустрів свою майбутню кохану дружину, Ганну Миколаївну Смолянінову, з якою прожив щасливих 34 роки, виховав двох дітей — сина Олексія і доньку Дашу, піклувався про батьків, залюбки їм допомагав. Був люблячим, добрим чоловіком, чуйним, турботливим батьком, а згодом, і дідусем чотирьох онучок.

Святослав Григорович любив життя і дуже мужньо переносив життєві труднощі. Коли у травні 2016 року йому поставили страшний діагноз і зробили дуже складну хірургічну операцію, він не впав духом, а продовжував мужньо боротися за життя, вірив в одужання, будував плани на майбутнє. Але сили виявились нерівні.

Співробітники Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України та Зоологічного музею Національного науково-природничого музею НАН України розділяють з родиною Святослава Григоровича Погребняка глибокий сум і скорботу з приводу його передчасної кончини. Він завжди буде з нами, в наших серцях, в нашому житті. Дякуємо долі, що він був з нами. Світла і вічна пам'ять йому.